

I. Pamiętaj o tym, że:

- sposób myślenia i funkcjonowania dzieci z autyzmem różni się od naszego i dlatego musisz dobierać odpowiednie metody pracy,
- dzieci z autyzmem mają swoje mocne strony oraz różne talenty i umiejętności, które niekiedy są bardzo ciekawe i interesujące,
- szukanie i rozwijanie mocnych stron, talentów i zainteresowań u dzieci może sprawić, że z czasem ich autyzm nie będzie już taki ważny,
- ciągłe korygowanie zachowań dzieci z autyzmem, brak akceptacji z Twojej strony dla ich naturalnych reakcji, np. związanych z nadwrażliwością na hałas czy zapach oraz nierozumienie zasad na jakich zazwyczaj komunikują się ludzie powoduje, że wolą oni ograniczać z Tobą kontakt,
- dopóki nie uznasz prawomocności myślenia i funkcjonowania dzieci z autyzmem - nie oczekuj, że zechcą one nawiązać z naszym światem oraz z Tobą jakikolwiek kontakt,
- rozpoznanie autyzmu powinno być wyłącznie drogowskazem, który mówi:

to dziecko wymaga szczególnej wrażliwości i empatii w obserwowaniu jego potrzeb, delikatności i mądrości przy podejmowaniu wszelkich decyzji, związanych z jego rozwojem.

II. Zapewnij stałość i przewidywalność otoczenia poprzez:

- określanie czasu trwania aktywności, np. poprzez określanie ilości zadań, ćwiczeń, albo poprzez umówiony sygnał dźwiękowy, powitanki, pożegnanie, zakończenie zajęć,
- sporządzanie, najlepiej wizualnych planów dnia, planów zajęć na poziomie zrozumiałym dla dziecka,
- pomoc w orientacji w przestrzeni np.: oznaczenia pomieszczeń w sposób zrozumiały dla dzieci, sporządzanie planu przedszkola,
- uprzedzanie o zmianach np.: uroczystościach, wycieczkach, spacerach, teatrzykach, koncertach itp.
- przygotowanie dodatkowych ćwiczeń lub innych zadań w sytuacji, gdy dziecko skończy pracę wcześniej niż jego rówieśnicy.

III. Zadbaj o „komfort sensoryczny” dziecka z autyzmem w zależności od jego problemów poprzez:

- dekoracje
- odpowiednie miejsce w sali (z daleka od okna, z daleka od kolorowych dekoracji ściennych, w pierwszym rzędzie, tak by jak najłatwiej było mu skoncentrować uwagę na nauczycielu),

- wydzielenie miejsca, w którym dziecko z autyzmem mogłoby się zrelaksować i wyciszyć, jeśli zaistniałaby taka potrzeba,
- zorganizuj tak zwane „miękkie pudełko”, którego zawartością mogą być różnego rodzaju piłki, gniotki, wałki, przedmioty o różnych fakturach i kształtach - pozwoli to na wyciszenie emocji dziecka i relaks.

IV. Przekazuj informacje w sposób wizualny poprzez:

- plany w postaci zrozumiałej dla danego dziecka (np.: konkretne przedmioty oznaczające dane aktywności, zdjęcia, obrazki, piktogramy, etykiety z napisami),
- przygotowywanie zdjęć, ilustracji, doświadczeń, które by jak najpełniej ilustrowały i porządkowały informacje zawarte w opowiadaniach, wierszach czytanych przez nauczycielki,
- wspieranie poleceń ustnych sposobami wizualnymi, gestami, w zależności od poziomu rozumienia dziecka.

V. Kontroluj sposób mówienia do dziecka poprzez:

- zwracaj uwagę, czy polecenie kierowane do całej grupy zostało odebrane i zrozumiane

- przez dziecko z autyzmem i jeśli to potrzebne skieruj je również indywidualnie do niego,
- przekazuj tylko najistotniejsze informacje - „nie zalewaj mową”,
 - rób przerwy między zadaniami, tak by dziecko miało czas na przetworzenie informacji; po zadaniu pytania, czy po poleceniu daj czasu dziecku na zareagowanie,
 - unikaj sarkazmu i aluzji, wyjaśniaj metafory,
 - formułuj polecenia wprost (unikaj pytania dziecka o zgodę, gdy tak naprawdę musi wykonać zadanie, czy polecenie),
 - zadawaj pytania „zamknięte” i z podanymi możliwościami wyboru, np.: zamiast: „Co chcesz teraz robić?” to: „Chcesz teraz czytać czy pisać?”,
 - uważaj na głośność mówienia, zwłaszcza przy dzieciach z nadwrażliwością słuchową.

VI. Wspieraj dziecko w samodzielnej pracy poprzez:

- przedstawiaj zadania w sposób jak najbardziej jasny dla dziecka,
- dziel zadania złożone na mniejsze etapy,
- czasem warto zmniejszyć trudność zadania lub je skrócić,
- opisz dziecku zadanie np. poprzez sporządzenie planu lub zrobienie go razem

z nim,

- jasno określaj, kiedy jest koniec zadania,
- pomoc dostosuj do trudności zadania, nie należy wyręczać dziecka.

VII. Wzmacniaj motywację dziecka poprzez:

- wykorzystuj zainteresowania dziecka i ulubione formy pracy w zdobywaniu nowych kompetencji (np.: fascynacji samochodami do uczenia pojęć „mniejszy”, „większy”, itp.),
- opracuj system wzmocnień, nagród zwłaszcza przy zadaniach trudniejszych lub mało interesujących dla dziecka.

VIII. Wzmacniaj w dziecku poczucie własnej wartości poprzez:

- stwarzaj sytuacje, w których dziecko będzie miało poczucie sukcesu,
- zawsze chwal za wysiłek włożony w pracę,
- wykorzystuj szczególne umiejętności i zainteresowania dziecka do podniesienia jego statusu w grupie rówieśniczej.

IX. Współpracuj ze specjalistami pracującymi z dzieckiem w placówce i poza placówką. Pozwala to na:

- generalizację wiedzy i umiejętności ćwiczonych podczas zajęć logopedycznych, rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych i innych zajęć terapeutycznych, np.

umiejętności komunikacyjnych (proszenie o pomoc, nawiązanie kontaktu z kolegą),

- możliwość zastosowania wiedzy na temat zasad i norm społecznych w konkretnych sytuacjach.

X. Współpracuj z rodzicami dziecka.

Pozwala to na:

- lepsze poznanie i zrozumienie dziecka,
- wymianę doświadczeń w pracy z dzieckiem,
- kontynuację i utrwalanie wiedzy, kompetencji w domu rodzinnym,

Pomocne książki :

Książki E. Pisula (2016) „Autyzm przyczyny symptomy terapia” wyd. Harmonia,

Książki E. Notbohm (2017) „Dziesięć rzeczy, o których chciałoby ci powiedzieć dziecko z autyzmem”,

Książki J. Ławickiej „Nie jestem kosmitą. Mam zespół Aspergera”.